

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3075

Šablona: III/2

Sada: VY_32_INOVACE_9IS

Pořadové číslo: 07

Ověření ve výuce

Třída: 7.A

Datum: 11.10.2013

Sladkovodní ryby - pásma, výživa

Předmět: Přírodopis

Ročník: 7. ročník

Škola - adresa: ZŠ Mendelova , ul. Einsteinova č. 2871, Karviná

Jméno autora: Mgr. Jelena Rybníkárová

Klíčová slova: rozdělení, rybí pásma, ryby dravé, ryby nedravé

Anotace: Prezentace vhodná jako podpora přímé výuky, slouží k procvičení základních vědomostí a dovedností daného tématu.

Obrázek č. 1

Rozdělení ryb

V současnosti žijící potřídy ryb.

Obrázek č. 1

LALOKOPLOUTVÉ - 1 žijící druh = latimérie podivná ("žijící zkamenělina")

Obrázek č. 3

DVOJDYŠNÉ - 6 žijících druhů, např. bahník australský
2 způsoby dýchání - žábry, plicní vaky (sucho)

Obrázek č. 4

PAPRSKOPLOUTVÉ - nejpočetnější, všechny ostatní druhy

Obrázek č. 5

Obrázek č. 6

Latimérie podivná

- od prvohor
- ulovena u pobřeží Afriky v roce 1938

Obrázek č. 7

Bahník australský

- v tropech
- voda - žábry, období sucha - bahno, plicní vaky

Rybí pásma

Podle obsahu rozpuštěných minerálních látek se rozlišují vody na **sladké** (pevninské typy vod) a **slané** (moře, oceány).

U nás žijí ryby sladkovodní.

Obrázek č. 2

Sladkovodní ryby se vyskytují v tekoucích vodách (řeky, potoky) i stojatých (jezera, nádrže, rybníky a tůně).

Typy tekoucích vod - pásma:

- *pstruhové pásmo* - horské potoky a říčky
- *lipanové pásmo* - podhorské potoky a řeky
- *parmové pásmo* - střední toky řek
- *cejnové pásmo* - dolní toky řek

Obrázek č. 8

Obrázek č. 9

Obrázek č. 10

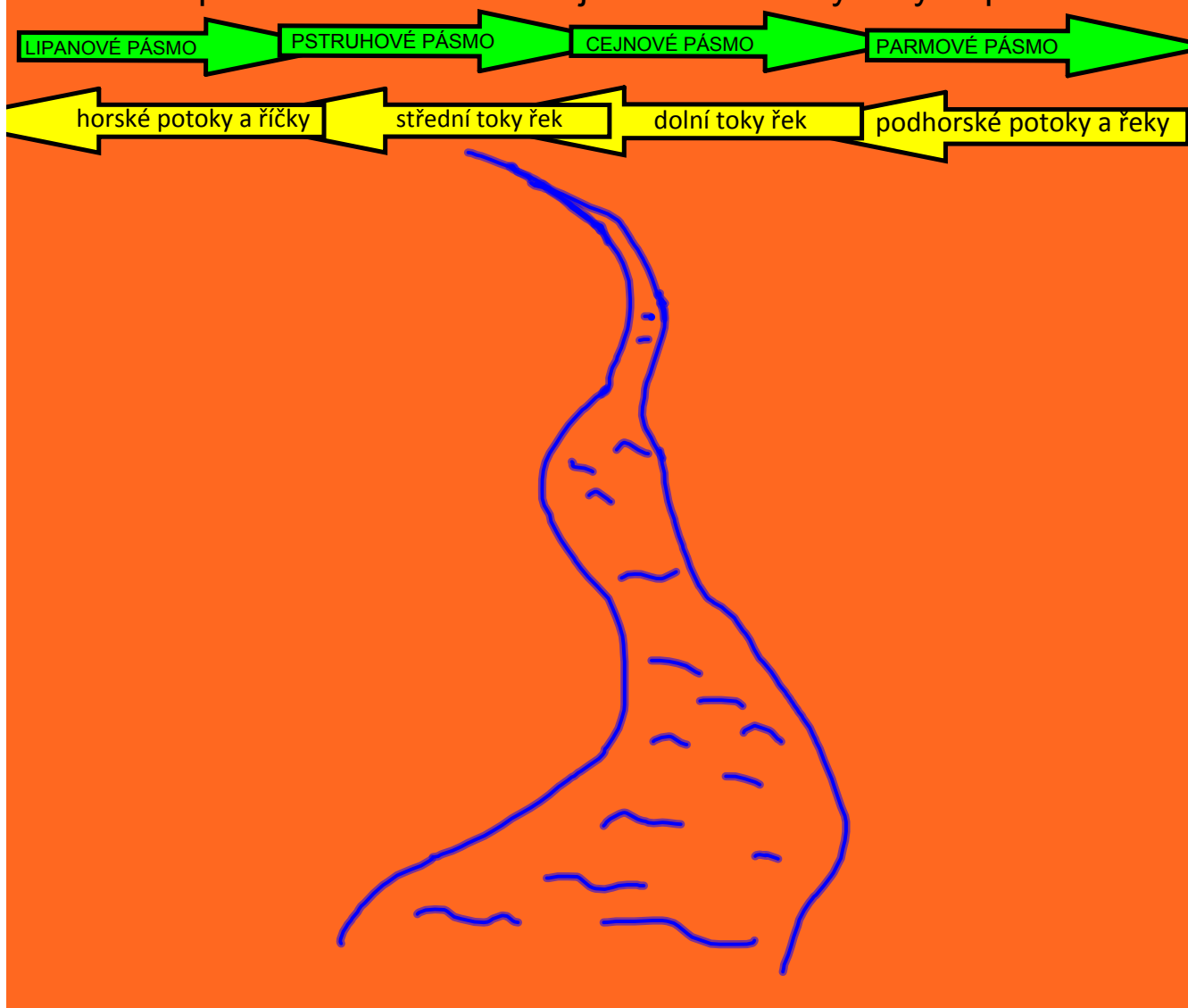

Obrázek č. 11

Názvy odvozeny od výskytu typických ryb, liší se prouděním vody, teplotou vody a obsahem kyslíku.

• ÚKOL:

Pomocí šipek označ na obrázku jednotlivé úseky řeky a pásma.

Ryby - potrava

Obrázek č. 2

- **DRAVÉ RYBY**

- živí se rybami a vodními živočichy
- např. candát, okoun, sumec, pstruh, štiha, bolen

- **NEDRAVÉ RYBY**

- živí se hmyzem, drobnými korýši, rostlinami
- např. karas, amur, plotice, cejn, lín, kapr

Potravní řetězec

Obrázek č. 2

Ryby jsou nedílnou součástí potravních řetězců v přírodě!

- **ÚKOL:** Sestav potravní řetězce zahrnující sladkovodní rybu.

- **ÚKOL:** vytvoř dvojice

Dravé ryby

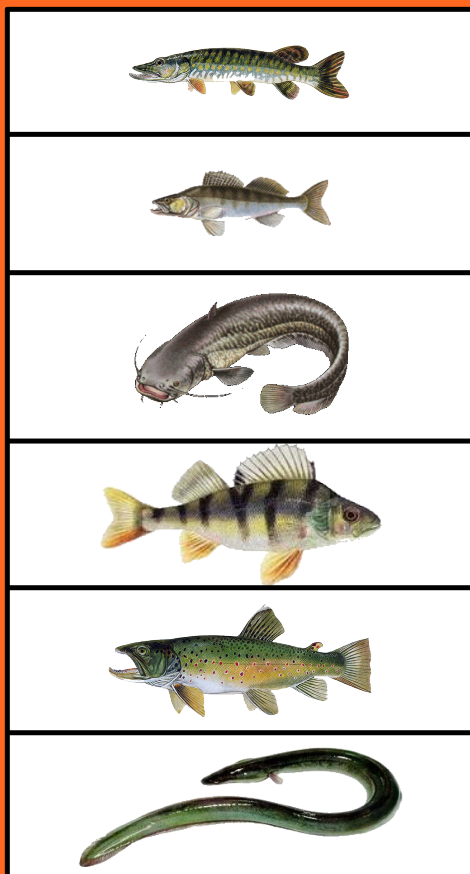

Obrázek č. 12

Obrázek č. 2

Obrázek č. 13
Obrázek č. 14
Obrázek č. 15
Obrázek č. 5
Obrázek č. 8
Obrázek č. 16

pstruh obecný
úhoř říční
sumec velký
candát obecný
štika obecná
okoun obecný

• **ÚKOL:** vytvoř dvojice

Nedravé ryby

Obrázek č. 8

Obrázek č. 2

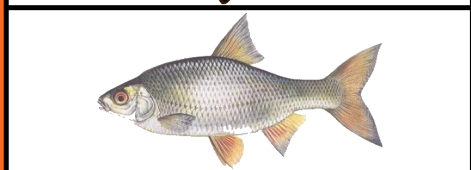
Obrázek č. 17

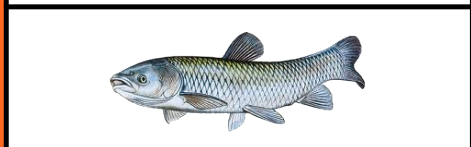
Obrázek č. 11

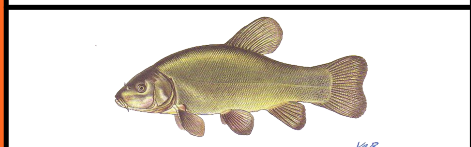
Obrázek č. 18

Obrázek č. 19

Obrázek č. 20

Obrázek č. 15

plotice obecná
amur bílý
kapr obecný
parma obecná
lín obecný
cejn obecný

Seznam použité literatury a zdrojů

<u>Obrázky:</u>	
Obrázek č. 1	biology.phillipmartin.info [online]. [cit. 10.9.2013]. Dostupný na WWW: http://biology.phillipmartin.info/biology_biologist.html
Obrázek č. 2	www.i.lidovky.cz [online]. [cit. 25.9.2013]. Dostupný na WWW: http://i.lidovky.cz/11/092/Inc460/SK3de9ae_kapr.jpg
Obrázek č. 3	www.gymta.cz [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: https://encrypted-tbn3.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQyQLFVEA98YKoT3VsthPT_JkCiw4DF-XKOeBsZTXhyY7WCagMBNA
Obrázek č. 4	www.abicko.cz [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://img.abicko.cz/img/5/full/978183_.jpg
Obrázek č. 5	www.rbyrimohelno.cz [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://rybarimohelno.cz/images/ryby/velke/okoun.jpg
Obrázek č. 6	www.zivazeme.cz [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://zivazeme.cz/images/laterie-podivna02.jpg
Obrázek č. 7	wikimedia.org [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/61/Australian-Lungfish.jpg/258px-Australian-Lungfish.jpg
Obrázek č. 8	www.receptytop.webnode.cz [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://files.receptytop.webnode.cz/200000078-dc8f3dd88e/pstruh_obecný.jpg
Obrázek č. 9	www.atlas-ryb.cz [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://atlas-ryb.rbybarskeforum.cz/img/lipan_podhorni.jpg
Obrázek č. 10	www.mrybar.cz [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://www.mrybar.dupeto.cz/obrazky/atlas/jelec_jesen.jpg
Obrázek č. 11	wikimedia.org [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/a5/Braxen%2C_Iduns_kokbok.jpg/800px-Braxen%2C_Iduns_kokbok.jpg
Obrázek č. 12	www.modersmal.cz [online]. [cit. 10.9.2013]. Dostupný na WWW: http://modersmal.skolverket.se/bosniska/images/stories/bosniska/Projekt-Mjedenica/pero.jpg
Obrázek č. 13	www.mrsmoslavicin.com. [online]. [cit. 25.9.2013]. Dostupný na WWW: http://www.mrsmoslavicin.com/%C5%A1tika%20obecn%C3%A1.jpg
Obrázek č. 14	www.naryby.ic.cz [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://www.naryby.ic.cz/wp-content/gallery/biologie/candat.jpg
Obrázek č. 15	www.t3gstatic.com [online]. [cit. 25.9.2013]. Dostupný na WWW: http://t3.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcSU2rmYmpqkDPkKO2Tugpc6yFDJ-
Obrázek č. 16	www.rbysvau.cz [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://www.rbysvaz.cz/pages_cz/rada/hosp_odd/problematika_uhore_ricniho_soubory/image002.jpg
Obrázek č. 17	www.ror.cz [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://www.ror.cz/userFiles/kapr.jpg
Obrázek č. 18	www.leccos.com [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://leccos.com/pics/pic/plotice.jpg
Obrázek č. 19	www.rybarizatec.cz [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://www.rybarizatec.cz/page/priroda/img/ryby/amur_bily.jpg
Obrázek č. 20	www.rybarizatec.cz [online]. [cit. 8.10.2013]. Dostupný na WWW: http://rybarizatec.cz/page/priroda/img/ryby/lin_obecný.jpg
<u>Literatura:</u>	
<p>ČABRADOVÁ, Věra; HASCH, František; SEJPKA, Jaroslav; VANĚČKOVÁ, Ivana. Přírodopis 7 učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia. Plzeň: Nakladatelství Fraus, 2005, ISBN 80-7238-424-4.</p>	
Vytvořeno v programu Smart Notebook 10.	

Metodika:

strana č. 1, 2 - základní informace

strana č. 3 - teorie - rozdělení ryb

strana č. 4 - obrazová příloha - latimérie podivná

strana č. 5 - obrazová příloha - bahník australský

strana č. 6 - pracovní list - sladkovodní ryby

strana č. 7 - pracovní list - řeky a pásma

strana č. 8 - teorie - dravé a nedravé ryby

strana č. 9 - pracovní list - sestav potravní řetězec

strana č. 10 - pracovní list - žák tvoří dvojice - dravé ryby

strana č. 11 - pracovní list - žák tvoří dvojice - nedravé ryby

strana č. 12 - seznam použité literatury a zdrojů

strana č. 13 - metodika